Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente Sittard-Geleen
T.a.v. de heer G. Clabbers
Postbus 18
6130 AA Sittard

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon
Alwin van Hees
T +31621326194
a.van.hees@cultureelerfgoed.nl

Olonummer
8076273

Onze referentie
1503029

Uw referentie

Datum 02 mei 2024
Betreft Advies omgevingsvergunning rijksmonumentactiviteit

Naam	Brug Julianakanaal
Adres	
Postcode/plaats	
Gemeente/provincie	Sittard-Geleen; Limburg;
Monumentnummer	521971

Geacht college,

Op 20 februari 2024 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument op grond van artikel 2.26, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor). U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies
Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen met daaraan verbonden de volgende voorschriften:
- de definitieve positie en de bevestigingsmethodiek van de faunapassage aan de consoles ter advisering voor te leggen aan de RCE.
- de faunapassage in dezelfde groene kleur af te werken als de bestaande groene kleur van de hoofdliggers van de brug.
- archeologische begeleiding te laten plaatsvinden wanneer graafwerkzaamheden in het oorspronkelijke maaiveld plaatsvinden.

Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan
Het plan betreft de inpassing van een faunapassage aan de vakwerkboogbrug over het Julianakanaal tussen de kernen Obbicht en Graetheide.

Motivering
De brug bij Obbicht stamt uit 1934. Het betreft een geklonken stalen vakwerkboogbrug, bestaande uit twee paraboolvormige liggers met rechte

beëindiging en vakwerk in verticalen en diagonalen. De brug is uitgevoerd met stalen leuningen en een betonnen weg, rustend op twee kolommen in gewapend beton.

Over de plannen voor het maken van een faunapassage bestaat al sinds 2017 nauw contact tussen de gemeente Sittard-Geleen, Rijkswaterstaat en de RCE. Dit heeft geleid tot uitgebreid onderzoek naar de cultuurhistorische karakteristieken en kernwaarden van de brug en de samenhang met de andere bruggen en het kanaal.
Ook zijn de plannen op 21-4-2021 besproken met de RCE adviseur Erfgoed en Ruimte tijdens het bouwplanoverleg van het Steunpunt Archeologie en Monumenten te Roermond. Tijdens dit bouwplanoverleg is geadviseerd om de visuele impact van de faunapassage zoveel mogelijk te beperken, de passage zo laag mogelijk aan te brengen en in dezelfde 'witte' kleur af te werken als het stalen vakwerk van de boog.

Sindsdien zijn de plannen verder aangepast en verfijnd. De faunapassage wordt aan de brug bevestigd met consoles. Deze consoles worden, net als voor de gasunieleiding aan de zuidzijde van de brug, bevestigd met boutverbindingen. De wijze waarop de faunapassage aan de consoles wordt bevestigd wordt later bepaald en is afhankelijk van de materiaalkeuze. De wijze van bevestigen kan echter van invloed zijn op het beeld, bijvoorbeeld vanwege een storende of repeterende detaillering.
De voorgestelde positie van de passage verstoort nog wel het beeld en doorbreekt het zicht op de vakwerkligger, maar volgens Rijkswaterstaat kan de passage niet lager worden aangebracht, omdat dan de werking van de inspectiewagen wordt belemmerd. In de notitie van 31 augustus 2021, opgenomen in bijlage 1 van de toegestuurde stukken wordt echter aangegeven dat het mogelijk is om de passage onder de consoles te bevestigen in plaats van er bovenop en dat dit verder wordt uitgewerkt. Het komt het beeld ten goede wanneer de faunapassage inderdaad aan de onderzijde van de consoles wordt aangebracht. Ik adviseer om:

- de definitieve positie en de bevestigingsmethodiek van de faunapassage aan de consoles ter advisering voor te leggen aan de RCE.

De faunapassage wordt afgewerkt in een groene kleur, overeenkomstig het groen van de bestaande hoofdliggers. Ik ben van mening dat de faunapassage in een witte kleur minder visuele impact heeft, want de groene buis is in de compositie nadrukkelijk aanwezig. Tegelijkertijd is het voorstelbaar om een faunapassage juist in een groene kleur aan te duiden en hiermee duidelijk het contrast op te zoeken met de lichte kleur van het vakwerk. Rijkswaterstaat en de Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit van uw gemeente adviseren om een groene afwerking toe te passen. Ik kan daar dan ook mee instemmen.
In de stukken wordt de groene kleurcode waarmee de faunapassage wordt afgewerkt niet duidelijk toegelicht, het is echter aannemelijk (en noodzakelijk voor het beeld) dat dit exact dezelfde kleur is als van de bestaande hoofdligger. Ik adviseer om:

- de faunapassage in dezelfde groene kleur af te werken als de bestaande groene kleur van de hoofdliggers van de brug.

Tenslotte vraag ik aandacht voor archeologie. Voor de faunapassage zelf dienen geen graafwerkzaamheden uitgevoerd te worden. De graafwerkzaamheden die wel uitgevoerd moeten worden bevinden zich in een reeds aangelegd talud en

geroerde grond. Mochten de graafwerkzaamheden zich toch uitbreiden naar het oorspronkelijke maaiveld dan is archeologische begeleiding noodzakelijk.
Ik adviseer om:

- archeologische begeleiding te laten plaatsvinden wanneer de graafwerkzaamheden in het oorspronkelijke maaiveld plaatsvinden.

Uitgangspunten
Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij 'Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen
Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de staatssecretaris van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen
Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

Alwin van Hees
Senior Adviseur Architectuurhistorie